

Scénář k rozhlasové reportáži – Jaroslav Dominik Duka

Jaroslav Dominik Duka – teolog, kněz a dlouholetý pražský arcibiskup – je jednou z nejvýznamnějších osobností české církve v moderní době. V roce 1968 vstoupil do dominikánského řádu a přijal řádové jméno Dominik. Jeho životní příběh je pevně spjat s bojem za svobodu a víru v těžkých dobách komunismu. Začneme u jeho kořenů.

„Já jsem se narodil 26. dubna, na pondělí, Velikonoční, 1943, v době války v Hradci Králové na Slezském předměstí. A my jsme ještě byli generace, kde jsme se narodili doma.“

Dominikovo dětství bylo radostné, ale zároveň ovlivněné návratem jeho otce z Anglie a bouřlivými poválečnými událostmi.

„Prvním takovým zážitkem, já říkám, že byl tedy moment, kdy se tatínek vrátil z Anglie a měl na hlavě tu helmu. Je-li to pravda, to nelze úplně ověřit, jestli to nebylo taky z fotografií. A já jsem se ho bál. A moc jsem toho nenamluvil. Ale to dětství já považuju za skutečně radostné.“

Klíčovým zlomem v jeho dětství byl rok 1948, kdy komunistický převrat změnil život celé jeho rodiny. Komunisté totiž začali věřící pronásledovat, i když ve škole se náboženství ještě několik let učilo.

„Ten zlom, který pak tedy přinesl rok 1948, v 90 procentech, my jsme se narodili, byli jsme pokřtěni. A v té rodině se žilo. A ten život té víry nebyl potíráný. Takže jediným problémem, který nastal, když byla první třída...a náboženství bylo povinné, podle toho, jak byl kdo pokřtěn...ten počet nepokřtěných v té první třídě...byla jedna dívka...jmenovala se Müllfeitová a my jsme vždycky na ni hleděli – co to je – bez vyznání?“

Navzdory těžkostem si Dominik už od mládí budoval vztah k víře. Inspirovaly ho příběhy svatých – například svatého Tarsicia – i solidarita lidí v těžkých dobách. Dominikovo dospívání i cestu ke vzdělání poznamenaly střety s režimem už při výběru povolání, kdy se nejdříve chtěl stát pilotem.

„Paní učitelka to nedovolila, aby jí někdo řekl soudružko. Ne, paní učitelka přišla a řekla, to hochu nepůjdeš, nepůjdeš, víš, že tatínek je vězněný, to tě nepřijmou. Musíš tam napsat něco jiného. ... No a nakonec, když mi bylo 14 let, tak jsem zjistil, že moje cesta půjde jako knězem.“

Víra a církve pro něj znamenala hodně a viděl v ní určitou naději. Našel v nich propojení mezi lidmi a vzájemnou pomoc.

„To byl také můj důvod, že jsem vlastně považoval být knězem za jediné smysluplné povolání, jak nemusím přijmout víru v komunismus a mohu do jisté míry podporovat i určitý odpor proti němu.“